

Γιά τόν Σταυρό

Του̃ Αγίου Ἰωάννου του̃ Δαμασκηνοṷ

1. – Ὁλοκληρώθηκε λοιπόν ὁ ἀγώνας μας τῆς νηστείας καί τελείωσε στό Σταυρό. Καί ποῦ ἔπρεπε νά καταλήξει τό τέλος τῆς νίκης, ἄν ὄχι στό τρόπαιο τοῦ Χριστοῦ; Γιατί ὁ Σταυρός εἶναι τό τρόπαιο τοῦ Χριστοῦ, πού ἔγινε βέβαια μιά φορά, ἀλλά τρέπει πάντοτε σέ φυγή τούς δαίμονες. Πράγματι, ποῦ εἶναι τά εἶδωλα καί οἱ μάταιοι φόνοι τῶν ζῶων; Ποῦ εἶναι οἱ ναοί καί ἡ φωτιά τῆς δυσσέβειας; Σβήστηκαν ὅλα ἀπό ἓνα Ἅγιο Αἷμα καί γκρεμίστηκαν, καί μένει ὁ Σταυρός πολυδύναμη δύναμη, ἀόρατο βέλος, ἄυλο φάρμακο, παυσίπονο πλήγμα, δόξα γεμάτη ὄνειδος.

Ὡστε, καί ἄν μύρια ἄλλα διηγηθῶ γιά τό Χριστό, καί ἄν καταπλήξω τόν ἀκροατή μου διηγούμενος μύρια θαύματα, δέν καυχιέμαι τόσο γιά ἐκεῖνα, ὅσο γιά τό Σταυρό. Ἐννοῶ τό ἐξῆς μ' αὐτό πού λέω: Ὁ Ἰησοῦς προῆλθε ἀπό Παρθένο. Εἶναι μεγάλο θαῦμα νά παρακαμφθεῖ ὁ γάμος καί ἡ φύση νά καινοτομήσει. Ἀλλά, ἄν δέν ὑπῆρχε ὁ Σταυρός, δέ θά σωζόταν μέ τά ἔργα τῆς ἡ πρώτη παρθένος τοῦ Παραδείσου. Τώρα ὅμως μέ τό γεγονός τῆς σταύρωσης ἡ γυναίκα σώζεται πρώτη, θεραπεύοντας τό παλαιό κακό μέ νέα χαρίσματα. Ἀναστήθηκε ὁ νεκρός στή Γαλιλαία, ἀλλά πέθανε πάλι. Ἐγώ ὅμως, πού ἀναστήθηκα μέσω τοῦ Σταυροῦ, δέν εἶναι δυνατό πιά νά πέσω σέ θάνατο. Διέπλευσε ὁ Ἰησοῦς τή θάλασσα, ὁ Θεός μέσα σέ πλοῖο, καί

τό ξύλο πρόσφερε μιά ἐφήμερη ὠφέλεια. Ἐγώ ὅμως ἀπόκτησα ξύλο αἰώνιο, εὐεργετικό, πού, χρησιμοποιώντας το ἀντί γιά πηδάλιο, ἀντιμετωπίζω τά πνευματικά κύματα τῆς πονηρίας.

Δόθηκε φαγητό σέ πέντε καί πάλι σέ ἐπτά χιλιάδες ἀνθρώπους μ' ἓνα σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Ποῦ εἶναι λοιπόν τά ἀπομεινάρια τοῦ φαγητοῦ; Πῶς ἐγώ πού δέν ἤμουν παρών θά λάβω ὅ,τι καί οἱ παρόντες; Γέμισαν δώδεκα κοφίνια ἀπό τά περισσεύματα. Ἡ Χάρη εἶναι σύμμετρη. Σταυρώθηκε ὁ Χριστός καί τρεφόμεστε συνεχῶς καί ἐνῶ χορταίνουμε ζητοῦμε ξανά καί ἐνῶ ξαναπαίρνουμε πάλι ποθοῦμε καί εἶναι περισσότερο ὅσο ἀπομένει. Γιατί ἡ Χάρη δέν ἐλαττώνεται.

Ἄς ἐπαινεῖται ἡ μέρα πού γέννησε τό φῶς, πού χάρη σ' αὐτήν οἱ ἄλλες μέρες προσκλήθηκαν νά εὐφρανθοῦν. Ἄκουσε πῶς: Σήμερα πλάσθηκε ὁ Ἀδάμ, τήν ἕκτη ἡμέρα. Σήμερα περιβλήθηκε θεία μορφή. Σήμερα ἔγινε ὁ ἄνθρωπος κυβερνήτης καί ἔπιασε καλά τά πηδάλια τῆς οἰκουμένης ὡς ἡγεμόνας ὅλων τῶν ζώντων. Σήμερα ἔλαβε ἐντολές τίς ὁποῖες εἶχε τή δυνατότητα νά τίς κάνει ἤ ὄχι. Σήμερα ξέπεσε ἀπό τόν Παράδεισο καί σήμερα ξαναμπῆκε. Ὡ μέρα πολύτροπη, γεμάτη λύπη καί δίχως καθόλου λύπη, πού τό πρωί ἔφερε λύπη καί τό βράδυ εὐφροσύνη – ἢ μᾶλλον πού δέν πλήγωσες τόσο, ὅσο θεραπείες.

2. – Μέ λύπη ὁμολογῶ πρὸς ἐσᾶς φέρνοντας στό νοῦ μου τά παλαιά παθήματα, ἀκούοντας ὅτι ὁ Ἀδάμ ξέπεσε ἀπό

τήν πατρική έστία. Ξέπεσε αυτός πού ήταν πολίτης του Παραδείσου, πού τρεφόταν χωρίς νά καλλιεργεῖ, πού ἀπολάμβανε χωρίς βροχή καί πού δέν εἶχε ἀνάγκη οὔτε ἀπό ἰδρώτα οὔτε ἀπό ξινάρι, οὔτε ἀπό κόπους καί μόχθους γιά νά ζήσει. Χαιρόταν τά θαλερά δέντρα πού συνέχεια ἀνθοῦσαν καί καρποφοροῦσαν, πού σέ κάθε ἐπιθυμία του ἀκολουθοῦσαν ὅσα του χρειάζονταν καί πού δέν ήξερε, ἐξαιτίας τῆς ὠραιότητας ἐκείνων πού ἔβλεπε, σέ ποιο νά πρωτοαπλώσει τό χέρι του. Συχνά μου ήρθαν δάκρυα γιά τήν τόση μακαριότητα, βλέποντάς τον νά τήν ἔχει χάσει.

Ἀφοῦ ὅμως ἐντρύφησα σιά Εὐαγγέλια καί ἔφτασα σ' αὐτήν τήν ἡμέρα (γιατί ἕκτη ήταν ἡ ἡμέρα ἐκείνη καί τούτη), ἀπαλλάχτηκα ἀπό τή λύπη καί ἄλλαξα γνώμη, καί φορῶ τώρα τά λευκά ροῦχα του λόγου καί λέγω στόν ἑαυτό μου καί σ' ἐσᾶς: «δραπέτευσε ὁ πόνος, ἡ λύπη, ὁ στεναγμός» (Ἠσ. 51, 11). «Τά παλιά πέρασαν, νά ὅλα ἔγιναν καινούργια» (Β' Κορ. 5, 17). Ὅπως δηλαδή οἱ βοηθοί τῶν γιατρῶν θεραπεύουν τά δαγκάματα τῶν φιδιῶν βγάζοντας ἀπό αὐτά τά ἴδια καί παρασκευάζοντας τά ἀντίδοτα, πολεμώντας τό πάθος μέ τίς ἀφορμές του πάθους, ἔτσι καί ὁ Σωτήρας χρησιμοποίησε γιά τή θεραπευτική Του ἐνέργεια ὅλες μαζί τίς ἀφορμές τῶν παθῶν, κάνοντας τό πικρό γλυκύ, μεταβάλλοντας τή χολή σέ φάρμακο, στρέφοντας κατά του θανάτου τό ἴδιο του τό κεντρί, μετατρέποντας τή δοκιμή του δέντρου σέ σωτηρία, παίρνοντας τήν ἡμέρα πού ἔφερε τή λύπη στόν κόσμο καί

παρέχοντας ὡς ἀντίδοτο τὴν ἡμέρα πού ἔφερε σ' αὐτόν τὴ χαρά.

Μὴν πιστέψεις ἐμένα, ἀλλὰ πίστεψε τὰ μάτια σου. Κοίταξε τὴ συνάθροιση μας αὐτὴ καὶ παῦσε νὰ ἀντιλέγεις. Εἶναι ἡμέρα τῆς Σταύρωσης καὶ χαιρόμαστε ὅλοι, νηστεύουμε ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ καθαριζόμαστε ἀπὸ ὅλα, τὰ μέσα καὶ τὰ ἔξω. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τρόπος τῆς εὐφροσύνης. Σᾶς ἀναφέρω κάποια μικρὰ θαύματα τῆς δύναμης τοῦ Σταυροῦ. Κοίταξε ὀλόγυρα τὴν οἰκουμένη: πόσα χωριά ὑπάρχουν, πόσες πόλεις, πόσοι τόποι, πόσα ἔθνη, νησιά, ποτάμια, παραλίες, πόσα γένη καὶ πόσες φυλές καὶ βαρβαρικές γλῶσσες. Ὅλοι αὐτοὶ σήμερα γιὰ χάρη τοῦ Σταυροῦ νηστεύουν καὶ σταυρώνουν τὰ πάθη τους μέ τὴ δύναμη Ἐκείνου.

Πολλοὶ περνοῦν ὅλη τὴ νύχτα χωρὶς νὰ χάσουν τὴ δύναμη γιὰ νηστεία. Καὶ τώρα συγκεντρωθήκαμε ὅλοι ν' ἀκούσομε γιὰ τὸ Σταυρό καὶ γεμίζομε τὴν ἐκκλησία καὶ σπρώχνομε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο καὶ ἰδρωκοποῦμε καὶ ταλαιπωρούμαστε. Μπροστὰ σιούς δικαστές παίρνομε τὴν ἄδεια νὰ καθίσομε, ἐνῶ μπροστὰ σὸν Ἰησοῦ στεκόμαστε ὄρθιοι μ' εὐχαρίστηση, γιατί καὶ ὁ Ἰησοῦς σάθηκε ὄρθιος γιὰ χάρη μας, γιὰ νὰ σταματήσει τοὺς λόγους τῆς κακίας. Τί ἔγινε λοιπόν σήμερα. Ἄς μὴ μᾶς διαφύγουν ἔτσι ἀπλά τὰ θαύματα τῆς ἡμέρας.

3. – Ἐφεγγε λοιπόν ἡ μέρα καὶ ἦταν πολὺ πρῶι, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ὀδηγοῦνταν μέ δεμένα τὰ χέρια σὸ Πραιτώριο τοῦ

Πιλάτου. Ποιά χέρια; Ἐκεῖνα πού θεράπευσαν τυφλούς καί γιάτρεψαν κουτσούς. Καί σφίγγονταν μέ δεσμά τά δάχτυλα πού δημιούργησαν βλέφαρα, καί κρατοῦνταν ὁ θεραπευτής τῶν ἀνθρώπων γιά νά μήν ἐκπληρώσῃ τό ἔργο τῆς τέχνης πού ἤξερε. Αὐτά εἶναι πού ἀνταποδίδονται στόν Κύριο. Δέχτηκε δεσμά Αὐτός πού δεσμεύει τά νερά σιά σύννεφα (Ἰώβ 24, 8), Αὐτός πού ἐλευθερώνει μέ γενναιότητα τούς δεμένους σίς φυλακές (Ψαλμ. 67, 7), Αὐτός πού χαρίζει στούς αἰχμαλώτους τήν ἐλευθερία (Ἠσ. 61, 1). Δέχτηκε τά δεσμά Αὐτός πού ἔλυσε τόν Λάζαρο ἀπό τά δεσμά τοῦ θανάτου (Ἰω. 11, 1). Ὁδηγήθηκε στό πραιτώριο Αὐτός πού ἔχει σάν δορυφόρους Του ἀμέτρητους Ἀγγέλους. Στάθηκε μπροστά στόν Πιλάτο Αὐτός πού ἔχει θρόνο Του τόν οὐρανό. Ἄνεχόταν ὁ Δημιουργός νά Τόν σέρνουν τά δημιουργήματά Του, ὁ Πλάστης τά πλάσματά Του, ὁ Τεχνίτης τά ἔργα τῶν χεριῶν Του.

4. – Καί τί γίνεται ἔπειτα; «Αὐτοί», λέει, «δέν μπῆκαν στό πραιτώριο γιά νά μή μολυνθοῦν, ἀλλά νά μπορέσουν νά φᾶνε τό φαγητό τοῦ Πάσχα» (Ἰω. 28, 28). Ὡ πέλαγος παρανομίας! Ἐκτελοῦν ἕναν ἄδικο φόνο καί δέ θέλουν νά μπουῦν στό πραιτώριο, προσέχοντας νά μή μολυνθοῦν αὐτοί πού ἦταν ἤδη μολυσμένοι. Ἐλευθερώνουν τό πρόβατο μέ τό Πρόβατο. Περίμενε λοιπόν τήν κρίση ὁ Κριτής ὅλης τῆς οἰκουμένης. Περίμενε τούς μάρτυρες τῶν ψυχῶν, Πλάστης καί κρινόμενος. Ἦταν ἀνθρώποι πού κάθονταν καί δικάζαν, ἐνῶ ὁ Θεός στεκόταν καί σώπαινε. Στεκόταν στήν πόρτα τῶν ἀνθρώπων ὁ Κύριος τῶν πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ.

Ρώτησε ὁ Πιλάτος τάχα ὡς πῶς φιλόανθρωπος ἀπό τούς Ἰουδαίους. Τί λέγω; Θά δείξουν τήν ἀλήθεια τά ὅσα ἔγιναν: «γιά ποιό πράγμα κατηγορεῖτε τοῦτον τόν ἄνθρωπο;» (Ἰω. 18, 29).

Ποιός μπορεῖ νά κατακρίνει τό Θεό; Ἀναγκάζομαι νά λέγω ὅ,τι εἶπε ὁ Πιλάτος. Ὁ Ἰησοῦς σωπαίνει, ὄχι γιατί λείπουν τά λόγια στό Λόγο, ἀλλά γιά νά μή διαλύσει μέ τήν ἀπόκρισή Του τό στεφάνι τοῦ Σταυροῦ. Κατηγορεῖται γιά κτήματα ὁ ἀκτῆμων; Γιά ξένα σπίτια, Αὐτός πού δέν ἔχει τόπο ὅπου νά γείρει τό κεφάλι Του; Γιά πράγματα, Αὐτός πού καί τούς μαθητές Του εἶχε γυμνούς ὡς τή μέση; Αὐτός πού δέν εἶχε ὑποζύγιο, ἀλλά χρησιμοποίησε ξένο πουλάρι, γιά νά εὐλογῆσει τά παιδιά σας; Πέστε μιά πρόφαση, πλάσατε αὐτήν, σκοτώστε, ἀλλά δίκαια.

«Τοῦ ἀπάντησαν οἱ Ἰουδαῖοι• ἄν αὐτός δέν ἦταν κακοποιός, δέ θά σοῦ τόν παραδίδαμε» (Ἰω. 18, 30). Μεγάλη ἀπόδειξη αὐτή γιά τά πράγματα, διατύπωση ἀόριστη. Πές μας τήν κακία Του καί μήν παραπλανᾶς τόν ἀκροατή. «Τούς λέει ὁ Πιλάτος• Πάρτε τον ἔσεῖς καί δικάστε τον σύμφωνα μέ τό νόμο σας» (Ἰω. 18, 31). Ἐξυπνος δικαστής. Βάζει τό βᾶρος στό κεφάλι τῶν Ἰουδαίων: «Πάρτε ἔσεῖς αὐτόν πού ἔπραξε τό κακό». «Τοῦ λένε οἱ Ἰουδαῖοι• Σ' ἐμᾶς δέν ἐπιτρέπεται νά σκοτώσομε κανένα» (Ἰω. 18, 32). Πῶς τότε σκοτώσατε τόν Ἡσαΐα, πῶς τόν Ζαχαρία, πῶς καθένα ἀπό τούς προφήτες; Ἀλλά δέν σᾶς ἐπιτρέπεται νά σκοτώσετε, ὄχι γιατί δέ θέλετε, ἀλλά γιατί δέν μπορεῖτε. Γιατί οἱ Ρωμαῖοι τούς ἔχουν ἤδη ἀφαιρέσει τό δικαίωμα αὐτό.

Καταργεῖται λοιπόν πλέον ὁ νόμος καί ἔμεινε στό χαρτί πιά νοητά καί τόν κατάργησε ὁ δεμένος Ἰησοῦς. Ὁ Πιλάτος τότε λέει• «ἐγώ δέ βρίσκω τίποτε νά τόν κατηγορήσω» (Ἰω. 18, 38). Ὅχι μόνο ἐσύ, Πιλάτε, ἀλλά οὔτε οἱ Ἰουδαῖοι βρίσκουν. Οὔτε οἱ τυφλοί οὔτε οἱ νεκροί οὔτε ὁ ἥλιος οὔτε ἡ σελήνη οὔτε ὁ κόσμος οὔτε ὅλοι οἱ δίκαιοι, οἱ προφῆτες καί οἱ μάρτυρες. Γιατί λέει κάποιος προφήτης δικός τους: «Αὐτός δέν ἔκαμε καμιά ἁμαρτία οὔτε βρέθηκε στό στόμα του δόλος» (Ἠσ. 53, 9. Α' Πέτρ. 2, 22). Βοηθοῦν ὅλοι τόν Πιλάτο, διατυπώνοντας δίκαιη γνώμη. Μόνοι ἀγωνίζονται οἱ Ἰουδαῖοι, δικάζουν μέ κραυγές καί φιλονεικοῦν νά σκιάσουν τήν ἀλήθεια μέ θορύβους καί ἐπιβεβαιώνουν τή κρίση τοῦ Ἡσαΐα: «περίμενα νά κάνει σταφύλια, καί ἔκανε ἀγκάθια» (Ἠσ. 5, 2)•καί δέν ἔδειξε δικαιοσύνη, ἀλλά τήν πιό κούφια κραυγή. Τό ἀμπέλι τῶν Ἰουδαίων καρποφορεῖ κραυγή.

5. – Ἐνῶ διαδραματίζονταν αὐτά καί ὁ Πιλάτος οὔτε νά μιλήσει μπορούσε οὔτε ν' ἀκούσει ἀπό τήν ἀνάμεικτη ταραχή καί προετοιμαζόταν σάση, στέλνει κάποιον σ' αὐτόν ἢ γυναίκα του (ἦταν καλή βοηθός πού συγκρατοῦσε τόν ἄνδρα της πού ἔτρεχε) καί τοῦ λέει: «Μήν ἀναλάβεις τήν εὐθύνη γι' Αὐτόν τόν δίκαιο» (Ματθ. 27, 19). Ἄν μπορεῖς, σῶσέ Τον. Ἄν δέν μπορεῖς, σῶσε τόν ἑαυτόν σου. Σά νά τοῦ ἔλεγε τά λόγια τοῦ Δαβίδ: «μήν καταστρέψεις τή ψυχή μου μαζί μέ τίς ψυχές τῶν ἀσεβῶν καί τή ζωή μου μαζί μέ τή ζωή αἰμοβόρων ἀνδρῶν» (Ψαλμ. 25, 9). «Μήν ἀναλάβεις εὐθύνη γιά Ἐκεῖνον τόν δίκαιο, γιατί ἐξαιτίας

Του ἔπαθα πολλά στόν ὕπνο μου» (Ματθ. 27, 19). Σάν ἕνας ἄλλος Ἰωσήφ, βλέποντας τήν ἀλήθεια μέ τά ὄνειρα, δίνει μαρτυρία ἀντίθετη μέ τήν κραυγή τῶν Ἰουδαίων. Γιατί ἔπρεπε νά νικηθοῦν ἀπό γυναῖκες. Τούς νίκησε ἡ πόρνη Ραάβ. Τούς νίκησε ἡ αἱμορροούσα. Τούς νίκησε ἡ Χαναναία. Καί τώρα πάλι στεφάνι νίκης ἐναντίον τους παίρνει γυναίκα. «Τοῦ ἀποκρίθηκαν οἱ Ἰουδαῖοι: Ἐμεῖς ἔχομε νόμο καί σύμφωνα μέ τό νόμο μας πρέπει νά πεθάνει» (Ἰω. 19, 7). Ποιόν νόμο; Μέ ποιές λέξεις τό βεβαιώνει; Μέ τίς λέξεις τάχα πού διαβάσαμε σήμερα; «Ὁδηγήθηκε στή σφαγή σάν τό πρόβατο, σάν ἄκακο ἀρνί ἄφωνο μπροστά σ' αὐτόν πού τό κουρεύει, δέν ἀνοίγει τό στόμα του» (Ἠσ. 53, 7). «Ἀπό τίς ἀνομίες τοῦ λαοῦ μου ὀδηγήθηκε στό θάνατο» (Ἠσ. 53, 8). Αὐτές τίς φράσεις βρίσκω χρήσιμες γιά ἐκείνους. Σέ κανένα ἄλλο ὅμως σημεῖο δέν βρίσκω ὅτι σταυρώνεται δίκαια ὁ Ἰησοῦς.

6. – Μπῆκε ὁ Πιλάτος στό πραιτώριο, ὑποχωρώντας στό θυμό τῶν Ἰουδαίων, ἀγωνιζόμενος νά σβῆσει φλόγα ἄσβεστη. Μπῆκε καί βγῆκε καί ἄναψε περισσότερο τή φωτιά. Βγῆκε ἔχοντας στεφανώσει τόν Ἰησοῦ καί ἐνῶ Τοῦ εἶχε φορέσει πορφύρα, γεγονός πού θαύμασαν καί δέν ἤθελαν οἱ Ἰουδαῖοι. Νά δείχνει δηλαδή στεφανωμένο ἤδη καί μέ βασιλική στολή Αὐτόν πού πολεμοῦσαν. Γιατί ὅ,τι ἔγινε ἦταν γιά περιφρόνησή Του καί ὑπαινιγμός γιά τήν βασιλική φύση. Μόλις Τόν εἶδαν, Αὐτόν πού πολλές φορές Τόν εἶχαν ἀτενίσει καί ποτέ δέν Τόν εἶχαν δεῖ, Αὐτόν πού πάντοτε καθώς Τόν ἔβλεπαν φούντωνε τό πάθος τους καί

φλέγονταν από τήν ἴδια τους τή φωτιά («θά θελήσουν νά κατακαοῦν ἀπό τή φωτιά», Ἠσ. 9, 5), ὑψωσαν τή σοδομιτική κραυγή. Τήν ὑψωσαν καί ὑψώθηκαν: «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον Αὐτόν. Τό βασιλιά σας θέλετε νά σταυρώσω; Δέν ἔχομε βασιλιά», λένε, «παρά μόνο τόν Καίσαρα» (Ἰω. 19, 15).

Ἀρνοῦνται χωρίς νά διώκονται• ἀθεΐα μετὰ ἀπό ὅσα εἶχαν ὑποφέρει στήν Αἴγυπτο. «Αὐτοί εἶναι, Ἰσραήλ, οἱ θεοί σου, πού σέ ἔβγαλαν ἀπό τή γῆ τῆς Αἰγύπτου» (Ἐξ. 32, 18). Δέν ἔχετε βασιλιά παρά τόν Καίσαρα; Ποιός λοιπόν σᾶς ὀδήγησε στήν ἔρημο ἢ Ποιός σᾶς ἔθρεψε; Σέ Ποιόν φωνάζει ὁ Μωυσῆς λέγοντας, «ὁ Κύριος πού βασιλεύει ἀπό αἶωνα σέ αἶωνα» (Ἐξ. 15, 18) καί ἀκόμη περισσότερο; Ἀφοῦ λοιπόν ἀρνηθήκατε τό βασιλιά σας, μείνετε σιό ἐξῆς χωρίς βασιλέα, σέρνοντας τό ζυγό τῆς αἰώνιας δουλείας. Αὐτά ἔγιναν ὡς αὐτή τήν ὥρα. Ἄς δοῦμε καί τό μέρος τῆς ἡμέρας πού ἀπομένει. Γιατί ὀλόκληρη εἶναι ἀγία.

7. – Τόν πῆραν στεφανωμένο. Μέ τί; Μέ ἀγκάθια, τά δῶρα τῶν Ἰουδαίων. «Περίμενε νά κάνει τό ἀμπέλι σταφύλια, ἔκανε ὅμως ἀγκάθια» (Ἠσ. 5, 2). Δέχτηκε ραπίσματα, ἐμπυσμούς, χτυπήματα, μασιγώθηκε ἐκεῖνος πού δέν εἶχε λόγο νά ντρέπεται γιά τίποτα. Στάσου μαζί μέ τόν Ἡσαΐα καί βλέπε τό Θεό μέ τά μάτια του. Τί λέει λοιπόν ἐκεῖνος; «Κύριε, ποιός νά πιστέψει σέ ὅ,τι ἀκοῦν τά ἀφτιά μας; Τόν εἶδαμε καί δέν εἶχε μορφή οὔτε κάλλος• τό πρόσωπό Του ἦταν κακοποιημένο καί δέν ἦταν νά τό βλέπει ἄνθρωπος» (Ἠσ. 53, 1-3). Δέν εἶχε ὠραιότητα οὔτε

ὁμορφιά, ὁ Τεχνίτης ὅλης τῆς ὠραιότητος. Γιατί θρηνοῦσε τὴν κακότητα τῶν Ἰουδαίων. «Ἦταν ἄνθρωπος πληγωμένος πού ἤξερε νά ὑποφέρει» (Ἠσ. 53, 3). Ἄνθρωπος, ὄχι Θεός. Ἦταν ἄνθρωπος καί ὄχι Θεός Αὐτός πού χτυποῦσαν. Ποιός ἦταν λοιπόν Αὐτός πού ἀνέφερε τόσους πόνους, τόσες λύπες, πού Τόν χτυποῦσαν ὅλοι; Μήν τυχόν καί ὑποφέρει δίκαια ὅσα ὑποφέρει; «Αὐτός σηκώνει τίς ἁμαρτίες μας καί ὑποφέρει γιά μᾶς» (Ἠσ. 53, 4). «Ἐγώ δέ βρίσκω καμμιά κατηγορία κατά τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ» (Ἰω. 18, 38). Ἀλλά μήν ντρέπεσαι καθόλου γιά τὰ περιφρονημένα ἀγαθά. Γιατί, ἂν καί ἔπαθε τόσα, ἔμεινε ἀπαθής. Δέχτηκε χτυπήματα καί ἐμπυσμούς, ὑπέφερε τὰ αἰσχιστά, παραμένει ὅμως μέ τὴν τιμὴ καί τὴν δόξα Του ὡς ἕνας ἀπό ὅσους δέχονται χτυπήματα. Ὅπως λέει σ' αὐτοὺς κάπου ὁ Ἡσαΐας: «ἐμεῖς νομίσαμε πὼς Τόν εἶχε κάνει ὁ Θεός νά πονέσει, Τόν εἶχε πληγώσει καί ταλαιπωρήσει• ἐνῶ Ἐκεῖνος εἶχε πληγωθεῖ γιά τίς ἁμαρτίες μας καί ταλαιπωρήθηκε γιά τίς ἀνομίες μας» (Ἠσ. 53, 4-5).

Καί Αὐτός λοιπόν καί ἐμεῖς κειτόμαστε πληγωμένοι. «Μέ τὰ τραύματά Του θεραπευτήκαμε ἐμεῖς» (Ἠσ. 53, 5). Ἕνας νεκρός γιατρός νεκρῶν, ἕνας τραυματίας ἀντιφάρμακο γιά πολυπονεμένους ἀνθρώπους. Ἀλλά ὡς πότε σοῦ δώσαμε ἄδεια, ἄνθρωπε, νά μᾶς περιπαίζεις; Πές μας μέ περισσότερη σαφήνεια ὅ,τι ζητοῦμε. «ὁδηγήθηκε σάν πρόβατο στή σφαγὴ καί σάν ἀρνὶ ἄφωνο μπροστά σ' ἐκεῖνον πού τό κουρεύει» (Ἠσ. 53, 7). Ἀγαθὸ πρόβατο πού παραδόθηκε σὰ χέρια κακῶν μαγείρων. Ἄν τό σφάζετε,

Ἰουδαῖοι, μὴν τό κουρεύετε. Καί ἂν τό κουρεύετε, λυπηθεῖτε τό ὠφέλιμο πρόβατο πού καρποφορεῖ.

8. – «Ἐβαλαν μαζί του καί ἄλλους δύο κακούργους» (Λουκᾶ 13, 4). Ἐχει φτάσει ὁ λόγος μου στήν ἐνδέκατη ὥρα τῆς ἡμέρας, γιά νά μὴν ἐξαντλήσει κανένας τήν ὑπομονή του. Καί θά ἤθελα βέβαια νά παρατρέξω τήν ἱστορία, ἐπειδή σᾶς τήν ἔχω διηγηθεῖ πολλές φορές. Βλέπω ὅμως τό ληστή νά μέ βιάζει συνεχῶς. Καί δέν εἶναι παράξενο• ἀφοῦ παραβίασε τήν πόρτα τοῦ Παραδείσου, μεταβάλλοντας τήν τέχνη του σέ σωτηρία. Στεκόταν στό Σταυρό ὁ Ἀμνός καί δύο λύκοι, ἀλλά ἐνῶ ὁ ἕνας ἔμεινε σταθερός στή γνώμη του, ὁ ἄλλος ἄλλαξε καί εἶπε: «μνήσθητί μου, ὅταν ἔρθεις στή βασιλεία σου». Ὡ, δύναμη τοῦ Ἰησοῦ! Ὁ ληστής γίνεται τώρα προφήτης, πού κηρύττει ἀπό τό σταυρό: «μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔρθεις στή βασιλεία σου». (Λουκᾶ 23, 42). Τί βλέπεις, ληστή, στό βασιλιά; Ραπίσματα, ἐμπτυσμούς, καρφιά καί Σταυρό καί τά περιπαίγματα τῶν Ἰουδαίων καί τῶν στρατιωτῶν τή λόγχη πού τώρα ξεγυμνώνεται. Δέ βλέπω, λέει, τά φαινόμενα. Βλέπω τούς Ἀγγέλους νά στέκουν ὀλόγυρα, τόν ἥλιο νά φεύγει, τό καταπέτασμα νά σχίζεται, τή γῆ νά τρέμει, τούς νεκρούς νά ἐτοιμάζονται νά βγοῦν.

Καί ὁ Ἰησοῦς πού δέχεται ὅλους – καί τούς προφήτες πού ἤρθαν τήν ἐνδέκατη ὥρα ὡς ἐργάτες, δίνοντας τό ἴδιο δηνάριο, τοῦ λέει: σέ βεβαιώνω» (λάβε καί σύ τή βεβαίωση, ὦ ληστή, σύ πού σήμερα εἶσαι ληστής καί σήμερα πάλι υἱός), «ὅτι σήμερα θά εἶσαι μαζί μου στόν παράδεισο»

(Λουκᾶ 23, 43). Ἐγώ σέ ἔβγαλα, ἐγώ θά σέ ξαναβάλω μέσα, ἐγώ πού ἔκλεισα τίς θύρες τοῦ Παραδείσου καί τίς ἀσφάλισα μέ τήν πύρινη ρομφαία. Ἄν δένβάλω μέσα ἐγώ κάποιον, μένουν οἱ πόρτες κλεισμένες. Ἐλα, ληστή: Λήστεψες τό διάβολο. Πῆρες στεφάνι νίκης ἐναντίον του. Εἶδες ἕνα ἄνθρωπο καί τόν προσκύνησες ὡς Θεό. Πέταξες τά παλιά σου ὄπλα καί πῆρες τά ὄπλα τῆς πίστεως.

9. – Ἐνῶ γίνονταν αὐτά καί ὅλα ἀγιάζονταν, ὁ ἥλιος ἀπό τόν αἰθέρα, τό ξύλο ἀπό τά φυτά, ἡ χολή ἀπό τά ζῶα, ὁ ἀδιαίρετος χιτώνας ἀπό τά ὑφάσματα, ἡ πορφυρή στολή ἀπό τή θάλασσα, ἡ λόγχη καί τά καρφιά ἀπό τά μέταλλα καί τό σίδηρο καί ἡ δίδυμη πηγὴ αἵματος καί νεροῦ πού ἀνάβλυσε, ὁ Σωτήρας ἔκανε τό δικό Του. «Πατέρα μου, συγχώρεσε τήν ἁμαρτία τους» (Λουκᾶ 23, 32). Γιά ποιούς λέει τό «συγχώρεσε»; Γιά τούς Ἑλληνας, τούς Ἰουδαίους, τούς ξένους, τούς βάρβαρους, γιά ὅλους γενικά. Μιά φορά τό εἶπε, καί ἡ πράξη ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς. Μήπως εἶπε μόνο γιά τούς ἐχθρούς Του τό «συγχώρεσε»; Τό λέει γιά κάθε λαό καί τό λέει συνεχῶς καί ὅποιος θέλει τό παίρνει.

10. – Μαζεύτηκαν ὅλοι στό πραιτώριο καί ἔλεγαν στόν Πιλάτο: «Γνωρίζομε ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἀπατεώνας εἶπε ὅσο ζοῦσε ἀκόμα, μετὰ τρεῖς μέρες θά ἀναστηθῶ» (Ματθ. 27, 63). Τό ξέρεις καλά, τό θυμᾶσαι καλά ὅτι θ' ἀναστηθεῖ; Ἀσφάλισε τόν Τάφο. Γιά χάρη μου τόν ἀσφαλίζεις. Φύλαξε τό νεκρό μήπως φύγει. «Ἐχετε», τούς λέει, «φρουρά, πηγαίνετε καί ἀσφαλίστε τον ὅπως θέλετε» (Ματθ. 27, 63). Κλείστε τόν

Τάφο ὅπως ξέρετε. Πάρτε τὰ μέτρα πού ξέρετε. Φρουρήστέ Τον ὅπως ξέρετε. Ἄν δέν Τόν φρουρήσετε σεῖς, θά βρῖσκουν πρόφαση σ' ἐμένα. Τώρα ὅμως τόν παραδίδω σ' ἐσᾶς τούς ἴδιους πού ὅταν ζοῦσε ἐσεῖς Τόν συλλάβατε καί ὅταν θανατώθηκε ξέφυγε ὅλη τή φύλαξή σας.

Ἄς μείνομε λοιπόν ξύπνιοι καί ἄγρυπνοι, γιά νά δοῦμε τόν βαθύ ὕπνο τῶν Ἰουδαίων καί νά συνεορτάσομε μαζί μέ τίς ἐπουράνιες Στρατιές στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μας, στόν Ὅποιο ἀνήκει ἡ δόξα καί ἡ δύναμη τώρα καί πάντοτε καί στούς αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.